

Till kommunrevisionen

Synpunkter granskningsrapport gällande föreningsbidrag till Movalla IP och Vaggeryds IP (KFN 2025/075)

Kultur- och fritidsnämnden har på uppdrag av kommunrevisionen mottagit rapport gällande granskning av hantering av föreningsbidrag till Movalla IP och Vaggeryds IP.

Rapporten har utförts av Deloitte med syfte att bedöma om kultur- och fritidsnämnden säkerställer en effektiv och ändamålsenlig hantering av föreningsbidrag till Movalla IP och Vaggeryds IP, inklusive uppföljning och ansvarsutövning.

Granskningen avser kultur- och fritidsnämnden.

*”Övriga aktörer – såsom kultur- och fritidsförvaltningen och föreningarna – har granskats i detta sammanhang enbart i den mån det varit nödvändigt för att bedöma nämndens ansvar och arbete.”
sid 7.*

Kommunrevisionens missiv

Nämnden ska lämna synpunkter på rapportens rekommendationer samt vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av denna granskning. Om nämnden inte avser att vidta åtgärder för någon av rekommendationerna, önskar vi en tydlig och konkret motivering till detta beslut.

Synpunkter

Rapporten hänvisar till följande underlag:

- Kultur- och fritidsnämndens reglemente
- Föreningarna Movalla IP och Vaggeryds IPs stadgar och avtal
- Kultur- och fritidsnämndens och kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts protokoll
- Kommunallagen
- Kommunens riktlinjer

Rapporten anger att olika styrdokument har använts som grund för granskningen, såsom reglemente, stadgar, avtal och kommunens riktlinjer. Dock framgår det inte vilka versioner av dessa dokument som Deloitte har utgått ifrån. Revisionen har inte tydliggjort vilka kommunövergripande styrdokument som legat till grund för granskningen och som nämnden inte har beaktat.

Eftersom det är nämnden som granskas, och inte i första hand föreningarna eller förvaltningen, är det väsentligt att även delegationsordningen hade ingått i granskningen. Delegation och reglemente är starkt sammanlänkade. Där reglemente anger nämndens ansvar och uppdrag, medan delegationsordningen konkretiserar hur beslutsfattandet fördelas inom nämnden. Att denna koppling inte har beaktats gör att granskningen inte fullt ut belyser ansvarsfördelningen.

Delegationsordningen belyser även strukturella utmaningar i kommunens budgetarbete och de tidigare behov som funnits att vända sig till kommunstyrelsen i dessa frågor. Därtill visar den på de faktiska utmaningar och svårigheter som påverkat nämndens möjligheter att agera, vilket styrks av föreningarnas ordföranden. Att detta inte uppmärksammas i granskningen innebär att en viktig dimension av nämndens förutsättningar saknas i rapportens analys.

Noterbart är även att de rekommendationer som framförs i granskningen bygger på förutsättningar som även ligger inom kommunfullmäktiges ansvar att reglera kommunövergripande. En av de riktlinjer som saknas på kommunövergripande nivå gäller frågor om jäv, vilka är av principiell karaktär. Detta ligger utanför kultur- och fritidsnämndens mandat att självständigt reglera.

En annan viktig aspekt som inte belyses är att båda föreningarnas avtal uppdaterades under 2024-2025, Föreningen Vaggeryds IP stadgar 2024. Detta skedde som ett led i nämndens uppdrag att tydliggöra tidigare praxis mellan föreningarna och nämnden och omvandla den till formella regler. Detta gjordes just med hänsyn till att skapa bättre rutiner och samarbete gällande stöd utifrån rättigheter, skyldigheter och ansvar kopplat till bidragsgivning.

I samband med uppdateringen och beslut uppstod meningsskiljaktigheter mellan nämnden och föreningen Vaggeryds IP gällande stadgar och avtal. Detta lede till en överklagan, vilket i sin tur resulterade i att nämnden ändrade inriktning.

Att ärendet tas upp är väsentligt, eftersom det belyser de utmaningar som både föreningarna och nämnden historiskt sätt har haft gällande struktur, ömsesidig delaktighet i målformulering och verksamhet.

Nämndens uppfattning är att i en granskning bör alla områden inom ansvar och förutsättningar beaktas. Det innebär inte att granskningens slutsatser och rekommendationer ifrågasätts utan att synpunkterna bör noteras.

Nämndens svar och åtgärder på rekommendationer

Utöver nedanstående svar på revisionens rekommendationer vill nämnden särskilt framhålla att kultur- och fritidsnämnden beslutade 2025-06-11 § 65 att ge förvaltningen i uppdrag att:

- Tillsammans med ekonomienheten separera föreningarnas ekonomiredovisning från kommunens.
- Tillsammans med tekniska förvaltningen och ekonomienheten ta fram förslag på hyresavtal mellan respektive förening och kommunen, där energikostnader ingår.

Detta uppdrag är en direkt förstärkning av revisionens rekommendationer och visar att nämnden redan vidtagit åtgärder för att förbättra förutsättningarna för långsiktig styrning, uppföljning och kontroll.

1. Utveckla och fastställ formaliserade rutiner för kontroll och uppföljning av föreningsbidragen

Revisionens rekommendation

Vi rekommenderar kultur- och fritidsnämnden att besluta om tydliga och dokumenterade processer för kontroll och uppföljning av föreningsbidragen. Syftet är att stärka rättssäkerheten, transparensen och enhetligheten i hanteringen, i linje med nämndens ansvar enligt reglemente, avtal och kommunallag.

Nämndens svar och åtgärd

Nämnden delar uppfattningen. Redan under 2024 har arbetet med att uppdatera stadgar och avtal med föreningarna genomförts för att tydliggöra tidigare praxis och omvandla den till formella regler. Syftet har varit att skapa bättre rutiner för transparens, rättssäkerhet och långsiktighet i hanteringen. Kultur- och fritidsnämndens beslut 2025-06-11 § 65 stärker detta ytterligare genom krav på tydligare ekonomisk redovisning och hyresavtal.

Förvaltningen får i uppdrag att

Ta fram tydliga och dokumenterade processer för kontroll och uppföljning av föreningsbidragen som nämnden får besluta om som komplement till det påbörjade arbetet.

2. Stärk nämndens arbete med ansvarsprövning genom dokumenterad analys av beslutsunderlagen.

Revisionens rekommendation

Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att beslut om ansvarsfrihet grundas på en systematisk och dokumenterad bedömning av om årsredovisningar, verksamhetsberättelser och övriga underlag uppfyller de krav som ställs enligt avtal, stadgar och god redovisningssed.

Nämndens svar och åtgärd

Nämnden instämmer att analysen bör dokumenteras tydligare. Genom uppdaterade stadgar och avtal 2024-2025 finns nu en mer stabil grund för bedömningar framåt.

Föreningen Vaggeryds IP stadgar och avtal KFN 2024-09-05 §§ 72-73
Föreningen Movalla IP avtal KFN 2025-02-11 § 8

Kultur- och fritidsnämndens beslut 2025-06-11 § 65 innebär dessutom att ekonomiredovisningen ska separeras från kommunens, vilket gör analys och ansvarsprövning tydligare.

Förvaltningen får i uppdrag att

Ta fram ett underlag som stärker en systematisk och dokumenterad bedömning för beslut.

3. Utveckla rutiner för att identifiera och hantera risker för jäv och intressekonflikter.

Revisionens rekommendation

Vi rekommenderar nämnden att besluta om en struktur för hur risker för intressekonflikter och jäv ska följas upp, bedömas och dokumenteras i samband med hanteringen av föreningsbidragen.

Nämndens svar och åtgärd

Nämnden delar uppfattningen att frågan är viktig och behöver utvecklas. Nämnden bedömer att riktlinjer för jäv och intressekonflikter är av principiell karaktär och därför bör regleras kommunövergripande av kommunfullmäktige.

Samtidigt noteras att föreningarnas stadgar § 14 redan innehåller bestämmelser om jäv. Styrelseledamot får inte handlägga ärenden där hen har eget intresse eller risk för intressekonflikt. Detta visar att skydd mot jäv är formaliserat i föreningarnas styrdokument, även om kommunövergripande riktlinjer fortfarande saknas.

Nämnden tar dock till sig frågan och är beredd att ta sitt ansvar för att motverka jäv.

4. Tydliggör och formalisera stödet till föreningarna i budgetprocesser och verksamhetsfrågor.

Revisionens rekommendation

Vi rekommenderar nämnden att ta ställning till hur stöd till föreningarna ska utformas och kommuniceras för att säkerställa jämlika förutsättningar och tydlighet i bidrags- och budgetprocesserna.

Nämndens svar och åtgärd

Detta är ett utvecklingsområde och är redan påbörjad. Arbetet med uppdaterade avtal och stadgar 2024-2025 syftade till att tydliggöra roller och ansvar samt skapa mer jämlika förutsättningar som tydliggör roller och ansvar, vilket stärker jämlikheten i stödet.

Förvaltningen får i uppdrag att

Fortsatt arbeta med det påbörjade utvecklingsområdet och säkerställa att rekommendationen beaktas så att nämnden kan ta ställning till hur stödet ska utformas med jämlika förutsättningar och tydlighet i bidrags- och budgetprocesserna.

5. Stärk nämndens uppföljning av föreningarnas måluppfyllelse.

Revisionens rekommendation

Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att uppföljningen av föreningarnas måluppfyllelse sker systematiskt och dokumenterat, så att bidragens effekter kan bedömas och bidragsgivningen utvecklas i linje med kommunens intentioner.

Nämndens svar och åtgärd

Detta är ett utvecklingsområde som kommer att beaktas i samband med uppföljning av de reviderade avtal som trädde i kraft 2024-2025, där tydligare mål och ansvarsfördelning har fastställts. Vilket ger ett formellt ramverk för systematisk uppföljning.

Förvaltningen får i uppdrag att

Ta fram underlag för att säkerställa att uppföljningen av föreningarnas måluppfyllelse sker systematiskt och dokumenterat.

Sammanfattningsvis

Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på revisionens rekommendationer men konstaterar att flera av dessa är formaliserade genom uppdaterade stadgar och avtal. Nämndens beslut 2025-06-11 § 65 är en åtgärd som stärker kontroll, redovisning och långsiktighet i samarbete med föreningarna.

Samtidigt vill nämnden framhålla att det finns utmaningar som ligger utanför nämndens direkta mandat. Det gäller framför allt kommunövergripande frågor och riktlinjer kring jäv.

Handläggare

Beata Vilkhed handläggare

David Norrfjärd förvaltningschef kultur- och fritid